

รอยริ้วผ้าตรารถไฟ

เปรียบริ้วผ้างดั่งคลื่นทะเล ระลอกคลื่นที่เคลื่อนเข้าหาฝั่ง ดังคนฮากกาที่อพยพย้ายหนีเข้ามายังประเทศไทย บางครั้งก็เข้ามาถิ่นระลอกใหญ่ บ้างก็น้อย อีกหนึ่งเรื่องราวของหนุ่มฮากกา (ซักหงิน) จากอินทนนท์ จ.เหมยโจวที่ข้ามน้ำข้ามทะเลมาหากินในประเทศไทย เพื่อหาเงินส่งกลับไปเลี้ยงลูกเมีย แต่โชคชะตาไม่เข้าข้าง ลำพังหาเลี้ยงตนก็แทบไม่มีเหลือแล้ว เมื่อนานวันเข้าก็ไม่ได้กลับไปอีกเลย จึงสร้างครอบครัวใหม่โดยสมรสกับสาวจีน (เชื้อสายแต้จิ๋ว) ในไทย ครอบครัวใหม่นี้รวมมีสมาชิก 8 ชีวิตพ่อแม่ลูก อีกหนึ่งรอยเท้าของคนฮากกา เปิดตำนานหนึ่งในยุทธจักรผ้าทอบ้านไร่ **ผ้าขาวม้าตรารถไฟก๊วยก** (ภาพบนซ้าย) ซึ่งเป็นที่แพร่หลายในสมัยหนึ่ง (ที่ตลาดโป้แป๊ะผู้ค้าจะเรียกยี่ห้อนี้ว่า “ผ้าขาวม้าตรานก”)

ย้อนหลังไปเมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2489 (จากเอกสารใบทะเบียนต่างด้าว) หนุ่มฮากกานามว่า “ฮุดเซ็ง แซ่เจง” (รูปบนขวา) ข้ามน้ำข้ามทะเลมาใช้ชีวิตที่ประเทศไทย (มาขึ้นที่ท่าเรือยานนาวา) ก้าวแรกเริ่มอาชีพด้วยการเป็นลูกจ้างที่โรงงานทอผ้าของญาติ ^[1] แลวพระประแดง อาปา (คำเรียกของผู้ให้ข้อมูลหมายถึง “พ่อ”) ทำงานอยู่กับอาศุกหวี่ว ^[2] ทำงานได้ระยะหนึ่งก็ยังมีเงินเหลือส่งไปเลี้ยงครอบครัวที่เมืองจีน และสภาพความเป็นอยู่ประจำวันซึ่งจำเป็นต้องมีแม่บ้านแม่เรือน และในขณะนั้นอาปามีความคิดที่จะออกไปตั้งตัวทำกิจการทอผ้าของตนเองแล้ว

หลังแต่งงานแล้วก็โยกย้ายไปอยู่ที่ราชบุรี พร้อมด้วยลูก ๆ อีก 3 คน.... เริ่มด้วยการเป็นลูกจ้างตามโรงงานทอผ้าต่าง ๆ ก่อน เช่น โรงงานหงษ์ฟ้า, โรงงานทอผ้าของครอบครัวท่านนายกสมาคมฮากการาชบุรี คนปัจจุบัน(2557) ฯลฯ แล้วจึงออกมาเริ่มสร้างกิจการของตนเอง...

[1] โรงงานวิเชียรการทอ

[2] ญาติท่านนี้เป็นคำเรียกของคุณจำลอง(ผู้ให้ข้อมูล) ซึ่งเป็นลูกคนโตของอาปาสุดเซ็ง อาปาแต่งงานใหม่กับสาวจีนแต้จิ๋วในไทยมีบุตรด้วยกันรวม 6 พี่น้อง

โชคชะตาไม่เข้าข้าง อาปาเปิดทำโรงงานทอผ้าของตัวเอง ไม่ประสบผลสำเร็จจึงหมดทุน ต้องหอบหิวกันเข้ากรุง ไปทำงานเป็นลูกจ้างที่โรงทอของญาติเหมือนเคยความที่อาปามีนิสัยพูดน้อย และก็พูดแต่ภาษาซัก (ฮากกา) ทำให้มีเพื่อนน้อยและการสื่อสารในครอบครัวไม่ค่อยเข้าใจกัน เพราะอาแม่และลูก ๆ เกือบทุกคน ฟังภาษาซักที่อาปาพูดไม่ รู้เรื่องเลย คงเหลือแต่ลูกชายคนโตซึ่งพอจะสื่อสารกับอาปาได้ ทำงานไปได้หลายปีพอควร จนมีสมาชิกใหม่เพิ่มในครอบครัวแซ่เจงอีกสามคน รวมมีลูกทั้งหมด 6 คน ช่วงนี้เริ่มรู้สึกเบื่อ ต้องการขยายขยายสร้างฐานะครอบครัว จึงเป็นอีกครั้งที่ตัดสินใจ กลับไปราชบุรีไปเริ่มฟื้นฟูกิจการทอผ้าที่เจ็งทิ้งไว้

คราวนี้ตั้งโรงงานทอผ้าได้สำเร็จ ใช้ชื่อว่า “ โรงงานชิมกี้ ” มีเครื่องจักรทอจำนวน 30 เครื่อง ประกอบกับลูก ๆ เริ่มโต ๆ กันแล้ว บางคนก็ไปทำงานตามที่ตัวเองชอบ คงเหลือเพียงลูกคนโตและน้องสาวอีกสองคน ที่เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงช่วยงานอาปา โดยน้องสาวทั้งสองช่วยงานทอผ้าในโรงงาน ส่วนลูกชายคนโตนั้นกลางวันเป็นผู้จัดการทุกอย่างที่โรงงาน และเรียนภาคค่ำจนจบปริญญา และเมื่อลูกคนโตเรียนจบแล้ว ได้นำวิธีการค้าสมัยใหม่ เช่น การเจรจาขอเครดิตวัตถุดิบพวกเส้นด้าย จากผู้ผลิตส่ง , การตลาด ฯลฯ ทำให้กิจการเจริญก้าวหน้าเป็นที่น่าพอใจ รวมทั้งคุณภาพของสินค้าของโรงงานชิมกี้ นั้น ผ้าขาวม้าทอด้วยความประณีต เนื้อแน่น ทนทานกว่าผ้าขาวม้าทอที่โรงงานของอาศุข เพราะใช้เส้นด้ายที่เล็กกว่า ทอละเอียดเนื้อแน่นกว่า จึงทำให้มีลูกค้าประจำมากพอควร ปัจจุบันไม่มีโรงงานชิมกี้แล้ว สถานที่ที่เคยเป็นที่ตั้งโรงงาน เปลี่ยนเป็นบ้านอยู่อาศัยของครอบครัว “กิตติภรณ์กุล” หลังอาปาเสียชีวิตเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2532 (อายุ 73 ปี) ทางโรงงานแจ้งล่วงหน้า 1 ปีให้ลูกค้าทราบว่าจะเลิกทำแล้ว ในวัยห้าสิบกว่า ๆ ของคุณจำลอง จึงวางมือจากเรื่องการทอผ้าขาวม้า ให้รางวัลชีวิตแก่ตัวเองและครอบครัว ด้วยคำว่า “พอแล้ว”

Story by :: คุณจำลอง กิตติภรณ์กุล และภรรยา

23 เมษายน 2557

Writer by: :: อธิยา

หมายเหตุ: คำว่า “คน”ในที่นี้ใช้ในความหมายที่เป็นนามหมายถึงตัวบุคคล (person) ซึ่งเป็นเจตนาารมณ์ส่วนตัวเพื่ออนุรักษ์อักษรไทยเท่านั้น